

**Przedmiotowy System Oceniania i wymagania edukacyjne z
biologii i chemii w Liceum Ogólnokształcącym
im. Stefana Żeromskiego w Krościenku nad Dunajcem
w roku szkolnym 2023/2024**

Przedmiotowy system oceniania z biologii i chemii opracowany został oparciu o:

1. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.) oraz o Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 kwietnia 2013 zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
2. Podstawę programową z biologii i chemii w liceum.
3. Statut szkoły.

Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości,
- umiejętności
- postawa ucznia i jego aktywność

Cele ogólne oceniania na biologii i chemii:

- rozpoznawanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu,
- przekazanie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Metody i narzędzia oraz szczegółowe zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

1. Wypowiedzi ustne np. swobodna wypowiedź na określony temat, charakteryzowanie procesów biologicznych i chemicznych, umiejętność wnioskowania przyczynowo - skutkowego itp.

Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu. Ocena z odpowiedzi ustnej nie podlega poprawie.

2. Kartkówki obejmujące materiał z (maksymalnie) trzech ostatnich lekcji, nie podlegają poprawie. W wyjątkowych sytuacjach nauczyciel może zaproponować możliwość poprawy.

3. Sprawdziany pisemne trwają 30 min. – 40 min.(zależnie od zakresu sprawdzanego materiału), przeprowadzane są najczęściej po zakończeniu każdego działu, zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej. Sprawdziany są obowiązkowe, jeżeli uczeń opuścił sprawdzian powinien go napisać na kolejnej lekcji (W przypadku dłuższej nieobecności czas i sposób zaliczenia są do uzgodnienia z nauczycielem)

Prace pisemne powinny być ocenione i oddane w ciągu 2 tygodni.

Ocenę niedostateczną ze sprawdzianu można poprawić, podobnie jest w przypadku ocen pozytywnych. Poprawa jest dobrowolna, odbywa się po uzgodnieniu terminu z nauczycielem, w ciągu 2 tygodni od poznania ocen przez uczniów i tylko 1 raz.

Przy poprawianiu sprawdzianu punktacja nie zmienia się, otrzymane oceny (także oceny niedostateczne) są wpisywane do dziennika. Oceny niższe lub takie same jak uzyskane w pierwszym terminie wpisywane są do dziennika ale nie są liczone do średniej. Oceny mają wtedy charakter informacyjny dla rodziców i nauczyciela, że uczeń skorzystał z możliwości poprawy ale nie uzyskał wyższej oceny.

Uczeń, który nie przystąpił do poprawy z własnej woli bez podania konkretnego powodu traci możliwość przystąpienia do poprawy w innym terminie.

Wszystkie prace są archiwizowane – uczniowie i ich rodzice mogą je zobaczyć i otrzymać uzasadnienie wystawionej oceny. Uczniowie dostają do wglądu prace na lekcji, rodzice mają możliwość wglądu do pracy pisemnej na terenie szkoły.

Aktywność ucznia:, czyli zaangażowanie w tok lekcji, udział w dyskusji, wypełnianie kart pracy, praca w grupach, korzystanie z różnych źródeł informacji, wypowiedzi, podczas rozwiązywania problemów.

Aktywność uczniów oceniania jest „+” lub „-”

4 „+” – ocena bardzo dobra

4 „-” – ocena niedostateczna

W uzasadnionych przypadkach uczeń z aktywności może otrzymać ocenę od razu (adekwatną do stopnia aktywności i trudności treści)

1. Wagi poszczególnych form sprawdzania wiedzy:

- a) sprawdziany wiadomości bieżących obejmujących więcej niż 3 jednostki tematyczne – waga 3
- b) sprawdziany wiadomości bieżących obejmujących do 3 jednostek tematycznych - waga 2
- c) ustne samodzielne wypowiedzi (referaty) na bazie przygotowanego materiału – waga 2
- d) odpowiedzi kontrolne z materiału bieżącego – waga 1

Pełny wykaz kategorii znajduje się w Librusie

W przypadku każdej oceny uczeń otrzymuje pełną informację(zakres materiału, waga oceny, bardzo często stosowny komentarz)

Przewiduje się możliwość uzyskania oceny częściowej za udział w olimpiadach i konkursach przedmiotowych z wagą 2 – 5, po uwzględnieniu wagi osiągnięcia.

2. W przypadku sprawdzianów pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów:

- a) 100 – 90% - bardzo dobry
- b) 89 – 75 % - dobry

- c) 74 – 60% - dostateczny
 - d) 59 – 40% - dopuszczający
 - e) 39 – 0% - niedostateczny
3. Zeszyt przedmiotowy – jest obowiązkowy, uczeń zobowiązany jest systematycznego prowadzenia oraz do uzupełniania braków.

Sposoby informowania uczniów o PSO i wymaganiach:

Na pierwszych godzinach lekcyjnych nauczyciel zapoznaje uczniów z PSO. Wymagania na poszczególne oceny udostępnione są wszystkim uczniom na stronie internetowej szkoły. Oceny częściowe są jawne, oparte o opracowane kryteria. Sprawdziany i inne prace pisemne są przechowywane do końca danego roku szkolnego.

Sposoby informowania rodziców o PSO:

Rodzice są informowani o sposobie oceniania z przedmiotu za pośrednictwem strony internetowej szkoły.

O ocenach częściowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców za pośrednictwem dziennika elektronicznego. Informacje o zagrożeniu oceną niedostateczną klasyfikacyjną są przekazywane zgodnie z procedurą WSO.

Zasady wystawiania oceny semestralnej i końcoworocznej:

Wystawianie oceny klasyfikacyjnej dokonuje się na podstawie ocen częściowych, minimum trzech w semestrze, przy czym podstawą oceny semestralnej będzie średnia ważona z ocen częściowych. Dodatkowo nauczyciel bierze pod uwagę systematyczność ucznia, jego zaangażowanie w proces nauczania, inne okoliczności.

Ocena roczna jest średnią ważoną ocen semestralnych z uwzględnieniem wyżej wymienionych czynników.

Sposoby korygowania niepowodzeń szkolnych i podnoszenia osiągnięć uczniów.

1. Możliwość poprawy oceny z pracy klasowej – sprawdzianu w przypadku oceny niedostatecznej oraz oceny pozytywnej, którą uczeń chce podwyższyć.
2. Umożliwienie zwolnienia z pracy klasowej, kartkówki lub odpowiedzi ustnej w wyjątkowych przypadkach losowych, ewentualne przesunięcie terminów w przypadku prac obowiązkowych.
3. Uzupełnienie braków z przedmiotu w ramach konsultacji z nauczycielem w przypadku zgłoszenia chęci przez ucznia.

4. Możliwość zgłoszenia nieprzygotowania ucznia raz w semestrze, dodatkowo raz na semestr uczeń może zgłosić „X” – nieprzygotowanie bez podawania przyczyny, uczniowie mogą korzystać z tzw. „szczęśliwego numerka” losowanego przez dziennik elektroniczny.

Ewaluacja PSO

Pod koniec roku szkolnego nauczyciel dokonuje analizy funkcjonowania PSO na lekcjach biologii i chemii. Ewentualne zmiany PSO będą obowiązywały od następnego roku szkolnego. W wyjątkowych sytuacjach zmianę można wprowadzić od drugiego semestru po uprzednim poinformowaniu zespołu klasowego.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- prezentuje swoje wiadomości posługując się poprawną terminologią biologiczną,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia i w pełni odpowiada na ewentualne dodatkowe pytania wykraczające poza podstawę programową
- bierze udział i odnosi sukcesy w konkursach biologicznych(chemicznych) na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowania biologią, chemią,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym, - potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i opisać je,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną, chemiczną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 100% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,

- posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny, - wykonuje proste preparaty mikroskopowe,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji,
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, chemii oraz takie, które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności, - z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 60% do 74% punktów.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej,
- jest mało aktywny na lekcji,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 40% do 59% punktów.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 39% punktów.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych - nauczyciel jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii poradni psychologicznej (do tego upoważnionej) dostosować metody edukacyjne i formy pracy oraz uwzględniać wszelkie zalecenia w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się.

Procedura podwyższenia oceny przewidywanej- uczeń, który będzie się starał o podwyższenie przewidywanej oceny semestralnej winien zastosować się do postanowień Statutu Szkoły(nauczyciel informuje na początku roku szkolnego o postanowieniach statutu, ponownie przypomina je przed zbliżającym się okresem klasyfikacyjnym, szczególnie zwracając uwagę na fakt, że nie dotyczy to ocen niedostatecznych)

